

MEDI AMBIENT
8 / febrer / 2005 - Riu Besòs

QUÈ DIU LA CONSTITUCIÓ EUROPEA?

- ❑ La Unió obrarà en pro del desenvolupament sostenible **d'Europa basat en un creixement econòmic equilibrat i en l'estabilitat dels preus, en una economia social de mercat altament competitiva, tendent a la plena ocupació i al progrés social, i en un nivell elevat de protecció i millora de la qualitat del medi ambient. Així mateix, promourà el progrés científic i tècnic.**
- ❑ **La Unió** definirà i executarà polítiques comunes i accions i **s'esforçarà per aconseguir un alt grau de cooperació en tots els àmbits de les relacions internacionals** a fi de: a) defensar els valors, els interessos fonamentals, la seguretat, la independència i la integritat de la Unió; consolidar i reforçar la democràcia, l'Estat de dret, els drets humans i els principis del dret internacional. (...) d) **donar suport al desenvolupament sostenible en els plans econòmic, social i mediambiental dels països en desenvolupament, amb l'objectiu fonamental d'eradicar la pobresa.**
- ❑ **Les polítiques de la Unió s'integraran i garantiran, d'acord amb el principi de desenvolupament sostenible, un nivell elevat de protecció del medi ambient i la millora de la seva qualitat.**
- ❑ **La política mediambiental** de la Unió contribuirà a assolir els **objectius de:**
 - **preservar, protegir i millorar la qualitat del medi ambient;**
 - **protegir la salut** de les persones;
 - **utilitzar els recursos naturals de manera prudent i racional;**
 - **promoure mesures a nivell internacional destinades a fer front als problemes regionals o mundials del medi ambient.**
- ❑ La política mediambiental de la Unió tindrà com a objectiu **un nivell elevat de protecció**. Es basarà en els **principis de precaució i d'acció preventiva**, correcció dels danys al medi ambient - preferentment en l'origen -, i en el principi que *qui contamina paga*.
- ❑ La política mediambiental es una **competència compartida** entre la Unió i els Estats membres. Però sense perjudici de determinades mesures adoptades per la Unió, els **Estats membres tindran a càrrec seu el finançament i l'execució de la política mediambiental.**
- ❑ En l'elaboració de la seva política mediambiental, la Unió tindrà en compte: les dades científiques i tècniques disponibles, **les condicions mediambientals en les diverses regions de la Unió**, els

avantatges i les càrregues que puguin derivar-se de l'acció o de la falta d'acció, el desenvolupament econòmic i social de la Unió en el seu conjunt i el desenvolupament equilibrat de les seves regions.

- ❑ En el marc de les seves respectives competències, la Unió i els Estats membres **cooperaran amb els tercers països i les organitzacions internacionals competents**. Les modalitats de la cooperació de la Unió podran ser objecte d'acords entre aquesta i les terceres parts interessades.
- ❑ Serà la **lleï o la llei marc europea la que establirà les accions necessàries per a assolir els objectius de la política mediambiental de la Unió**. S'adoptarà amb prèvia consulta al Comitè de les Regions¹ i del Comitè Econòmic i Social².
- ❑ Sense perjudici del principi que *qui contamina paga*, quan una mesura basada en els objectius de la política mediambiental, **comporti costos considerats desproporcionats** per a les autoritats públiques d'un Estat membre, aquesta mesura establirà de la manera adequada **excepcions de caràcter temporal i/o suport financer a càrrec del Fons de Cohesió**.
- ❑ Les mesures de protecció ambiental no obstaran perquè cada **Estat membre mantingui o adopti mesures de major protecció**. Aquestes hauran de ser compatibles amb la Constitució i es notificaran a la Comissió.

SITUACIÓ A CATALUNYA I A ESPANYA

CATALUNYA

Entre d'altres mesures del govern català durant el primer any de govern, en destaquem:

- ❑ **La inauguració de les deixalleries de** Blanes, Vilassar de Mar i Begues; la **xarxa de distribució d'aigua** del Maresme; un nou Centre Comarcal de Tractament de Residus Municipals de la Conca de Barberà a l'Espluga de Francolí, que donarà servei a 57.000 habitants de la comarca.
- ❑ S'han destinat 1.429.768,44€ per a la **conversió dels espais naturals, millora i repoblació dels terrenys forestals**.
- ❑ S'han atorgat ajuts per un import de 842.000€ per a **projectes de conservació, millora i ordenació en espais de la xarxa Natura 2000 al Pirineu i Prepirineu**, desenvolupats per ens locals i entitats sense ànim de lucre i particulars.

¹ En el cas que es violi el principi de subsidiarietat, el CdR, en virtut del Protocol sobre l'aplicació dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat, tindrà el dret de recurs davant del Tribunal de Justícia Europeu per tot allò que requereix la seva consulta en actes relatius a la legislació europea.

² Emet dictàmens consultius per a les institucions. Serà consultat pel Parlament, el Consell i la Comissió amb caràcter previ a l'adopció d'un gran nombre d'actes relatius com el medi ambient, l'educació, la protecció dels consumidors, etc.

- ❑ A més una de les prioritats del govern d'esquerres es la de **planificar el desenvolupament de les infraestructures turístiques** per tal de fer compatible el potencial de creixement econòmic, l'equilibri territorial i la sostenibilitat ambiental de l'activitat.

Per a l'any 2005, el govern català, en matèria de medi ambient:

- ❑ Continuarà **potenciant encara més el reciclatge i la recollida selectiva de residus**. S'intensificarà la implantació de la recollida selectiva de la fracció orgànica, amb l'objectiu que el **50% dels municipis catalans ja facin aquesta separació** i se'ls donarà el suport tècnic i econòmic.
- ❑ Es treballarà per **modificar algunes lleis** com la de residus o d'envasos amb la voluntat de reduir al màxim els residus.
- ❑ Afavorirà una **nova política de l'aigua** per canviar la mentalitat en la gestió i planificació dels seus usos. Això implica un increment de la disponibilitat del recurs, harmonitzant el desenvolupament regional i sectorial, garantint una estabilitat ecològica sense disminució del benestar. Es començaran a aplicar les **noves mesures de fiscalitat de l'aigua**, definint les actuacions per garantir la potabilitat dels aqüífers en les zones considerades vulnerables per la contaminació de nitrats.
- ❑ Una **nova política forestal** del Govern fomentarà la gestió sostenible dels sòls forestals i assegurarà la conservació dels ecosistemes i les seves funcions ambientals. Aquest objectius es recullen en el Pla sectorial territorial de la Política Forestal 2005-2014.

ESPANYA

- ❑ Una de les primeres accions del govern de Zapatero, i complint amb la seva promesa electoral, fou la **derogació del Pla Hidrològic Nacional en data 18 de juny de 2004**. En aquesta matèria, el nou govern socialista ja ha posat en marxa un pla alternatiu en les que es preveuen un centenar d'actuacions entre les que destaca la construcció de desaladores i la millora de la gestió i reutilització de l'aigua

Protocol de Kioto

- ❑ El dia **16 de febrer de 2005 ja entra en vigor el Protocol de Kioto**. Després de la ratificació del Tractat per part de Rússia. Des del gener de 2005 ja és d'aplicació el *Plan Nacional de Asignación de Derechos de Emisión 2005-2007*.
- ❑ Amb la **ratificació per unanimitat** del Protocol de Kioto per part del Congrés dels Diputats, Espanya va adquirir un **compromís internacional** de limitació de l'increment de les seves emissions de Gasos d'Efecte Hivernacle (GEH). El promig de les emissions en el període 2008-2012, no pot superar en mes

d'un 15% les de l'any base 1990. Aquest compromís forma part del de la UE en els seu conjunt que contempla una reducció del 8% en el mateix període.

- ❑ El **compromís** assumit per l'estat espanyol no és fàcil ja que degut al desenvolupament econòmic i a la insuficiència de mesures que s'han utilitzat fins al present, les emissions actuals de GEH estan en un ràpid augment que comprometen greument les possibilitats d'Espanya en complir el compromís. Tot i així, el govern d'Espanya ha assumit plenament aquesta fita i **treballarà per al seu assoliment tan a nivell nacional, europeu com internacional.**

PER QUÈ HEM DE DIR SÍ A LA CONSTITUCIÓ EUROPEA?

- ❑ A nivell europeu, **un triomf del no a la constitució europea**, seria un missatge de més política ambiental?, de més Europa?, de més autoritat per complir Kioto?...
- ❑ L'efecte hivernacle, el forat a la capa d'ozó, la desertització, l'exhauriment dels recursos... són una amenaça i un risc constant. Davant aquesta situació, **no podem actuar aïlladament, i per això es necessària una acció comuna** en matèria ambiental que la política ambiental europea sí que ens ho ofereix.
- ❑ Resoldre els problemes ambientals, o millor encara, prevenir-los, implica poder assolir el compromís real amb la reducció d'emissions de GEH, i per això, cal fer ús de tots els àmbits de decisió política i gestió administrativa, a través de les polítiques de foment i eficiència energètica, l'impuls de les energies renovables, de la mobilitat sostenible, i la **inclusió del criteri de sostenibilitat a tots els àmbits de decisió política**. I és en aquest projecte de Constitució en el que es dediquen varis articles a fer una menció expressa a la protecció del medi ambient i al desenvolupament sostenible, **tenint en compte la necessitat de l'aplicació del criteri de sostenibilitat a les polítiques econòmiques, de transports, etc.**
- ❑ La **inclusió del principi de sostenibilitat** es una aportació important d'aquesta *carta magna europea*. Si la UE esdevé un referent mundial en desenvolupament sostenible, Catalunya i Espanya també ho seran.